Р Е Ф Е Р А Т

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ЗА НАСТАВНО-НАУЧНИТЕ ОБЛАСТИ ТУРИСТИЧИКА ПРОМОЦИЈА И ТУРИСТИЧКИ МАРКЕТИНГ НА ФАКУЛТЕТ ЗА ТУРИЗАМ И БИЗНИС ЛОГИСТИКА ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Со Одлука бр. 2102 - 106/4 од 19.2.2018 година, донесена на 185. седница на Наставно-научениот совет на Факултетот за туризам и бизнис логистика, одржана на 19.2.2018 година, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на еден наставник во сите звања за наставно-научнате области ***туристичка промоција и туристички маркетинг на*** Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, во состав:

- проф. д-р Лидија Симонческа, ред. професор на Универзитет „Св. Климент Охридски“ - Битола, Факултет за туризам и угостителство - Охрид (претседател);
- проф. д-р Јован Стојаноски, ред. професор на Универзитет „Св. Климент Охридски“ - Битола, Факултет за туризам и угостителство - Охрид (член);
- проф. д-р Зоран Тунтев, ред. професор на Универзитет „Св. Климент Охридски“ - Битола, Факултет за туризам и угостителство - Охрид (член).

Конкурсот за овој избор беше објавен во весниците „Нова Македонија” и „Коха” на 8.2.2018 година и во предвидениот рок се пријави кандидатот д-р Златко Јаковлев, вонреден професор по туризам и угостителство на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип. Врз основа на приложената документација и нашето познавање на кандидатот, чест ние на Наставно-научниот совет на Факултетот за туризам и бизнис логистика да му го поднесеме следниов

И З В Е Ш Т А Ј

На распишаниот Конкурс на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитетот „ГоцеДелчев“ за избор на еден наставник во сите звања, објавен во весниците „Нова Македонија” и „Коха” на 8.2.2018 година, за наставно-научните области ***туристичка промоција и туристички маркетинг се пријави кандидатот*** проф. д-р Златко Јаковлев, вонреден професор по туризам и угостителство, и ги достави потребните документи според Конкурсот и тоа:

- пријава;
- диплома за завршено соодветно образование, одбранета докторска дисертација (еден примерок од дипломата оригинал и три копии заверени кај нотар);
- кратка биографија (во четири примероци);
- потврда дека се служи со еден од светските јазици;
- список на објавени научни и стручни трудови (по еден примерок од трудовите во оригинал);
- уверение за државјанство.

Од приложената документација на пријавениот кандидат, според Конкурсот, може да се види следниов преглед:

Биографски податоци за д-р Златко Јаковлев

Д-р Златко Јаковлев е роден е 2.1.1971 година во Охрид, каде што завршува основно и средно образование. Во учебната 1989/1990 година се запишува на Факултетот за туризам и угостителство - Охрид. Студиите по туризам и угостителство ги завршува во 1995 година со просечна оценка 8,31, при што се здобива со звање дипломиран организатор по туризам и угостителство. Во учебната 1995/1996 година се запишува на постдипломски студии на Факултетот за туризам и угостителство во Охрид, насока Туристички менаџмент. Предвидените испити ги положува во определениот рок со просечна оценка 9,44. На 13.1.2000 година на јавно закажана одбрана на магистерскиот труд со наслов „Анимациски карактеристики на туристичките вредности во Охридско-преспанскиот регион" се стекнува со академска титула магистер на науки од обласа на туризмот и угостителството. Со оглед на тоа што туризмот и натаму е негова научна преокупација, на 19.12.2002 година пријавува докторска дисертација под наслов „Анимацијата во средствата на туристичката пропаганда", која со успех ја изработува. Јавно закажаната одбрана на 11.1.2006 година со успех е одбранета, при што се стекнува со академски назив доктор на науки од обласа на туризмот и угостителството.

Во 1996 година краток временски прериод работи во туристичкото стопанство и со успех го совладува рецепциското работење. Во 1998 година релативно краток временски интервал е репрезент на туристичкото стопанство преку агенцијата за развој на туризмот „ТАО", во рамките на општина Охрид, преку која е пратен на стручно усовршување на програмата Менаџмент во туризмот. Веќе истата година активно е вклучен во стопанските текови т.е. вработен е во ЕМО Охрид АД на место референт за увоз, потоа координатор во централна набава, а од август 2004 година до јануари 2007 година е директор на маркетинг во ЕМО Охрид АД. Од февруари 2008 година до август 2008 година како насловен доцент го предава предметот Маркетинг на приватниот Универзитет МИТ во Скопје.

На 6.8.2008 од страна на Матичната комисија за формирање на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев" - Штип е избран за доцент по предметот Менаџмент во туризмот. И официјално, од ноември 2008 година е вработен како доцент во рамки на Универзитетот „Гоце Делчев" - Штип на Факултетот за туризам и бизнис логистика по предметот Менаџмент во туризмот на редовните студии. Исто така, на истиот факултет, на редовните студии ги предава предметите: Основи на туризам, Слободно време и алтернативен туризам, Маркетинг во туризмот и Анимации во туризмот. На 9 август 2013 година е избран за вонреден професор по туризам и угостителство во област туристичка промоција на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев" - Штип. На истиот факултет, на редовните студии ги предава предметите: Основи на туризам, Слободно време и алтернативен туризам, Менаџмент во туризмот и Анимации во туризмот. На постдипломски студии на Факултетот за туризам и бизнис логистика на насоката Меѓународен туризам ги предава предметите: Современи тенденции во туризмот, Стратегиски менаџмент во туризмот и Менаџмент на анимација во туризмот. Додека на Земјоделскиот факултет во рамки на истиот Унверзитет, на постдипломските студии ги предава предметите: Маркетинг во туризмот и Алтернативен туризам. На трет циклус на насоката Туризам и Угостителство ги предава предметите: Контролинг и безбедност во туризмот, Менаџмент на туристичко-угостителски понуди и Маркетинг во туризмот.

Негова преокупација е стручно и научно надградување на неговата личност преку перманентното образование. За таа цел има активно учество во повеќе програми и курсеви и со успех ги завршува истите. Во тој контекст би ги спомenале следниве: Менаџмент тренинг програма на Универзитетот во централен Ленкашир - Велика Британија, Менаџмент тренинг програма во Британската индустрија, курс по Деловно планирање, курс по Менаџмент за време, курс по Согледување на трошоците на производите и услугите, курс по Финансиска контрола и курс по Практичен маркетинг. Има напишано поголем број научни и стручни трудови од доменот на туризмот,

анимацијата во туризмот и менаџментот. Исто така, учествува и во одредени проекти за локален и туристички развој на Општина Охрид и е раководител на проект во рамки на Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип.

Од светските јазици го владее англискиот јазик, а има познавања и од германскиот јазик и компјутерското работење.

Наставно-образовна и научноистражувачка дејност

Кандидатот проф. д-р Златко Јаковлев, од изборот во звање доцент во научната област менаџмент во туризмот, од страна на Матичната комисија за основање на Факултетот за туризам и бизнис логистика, на 6.8.2008 година и на 9.8.2013 година кога е избран за вонреден професор по туризам и угостителство во научната област туристичка промоција, до денес од наставно-образовната дејност реализира наставна активност на додипломски, постдипломски и докторски студии на истиот факултет, во рамки на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип. Од научноистражувачката дејност објавува значаен број научни трудови и статии во научни и стручни списанија или нив ги презентирал на домашни и на меѓународни конференции и семинари. Исто така, учествува во изработка на научноистражувачки проекти и курсеви во рамките на работната програма на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, но и надвор од него.

Од светските јазици го владее англискиот, а има познавања и од германскиот јазик и компјутерското работење.

Законски услови што треба да ги исполнува кандидатот за избор во звање редовен професор

Кандидатот д-р Златко Јаковлев, вонреден професор од научната област туристичка промоција, е избран со Одлука бр. 2602-589/4 од 9.8.2013 година на 97. седница на Наставно-научниот совет на Факултет за туризам и бизнис логистика. Изборот е објавен во Универзитетски билтен на Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, број 105 од 1.7.2013 година, стр. 71-84, во наставно-научно звање вонреден професор за наставно-научната област туристичка промоција.

Објавени најмалку шест научноистражувачки трудови во соодветната област во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации.

Бр.	Автор	Наслов на трудот	Списание	Години на излегување на списанието
1.	**Jakovlev, Zlatko** and Koteski, Cane and Bardarova, Snezana and Serafimova, Mimoza and Dzambazoski, Kristijan	The Sports-Recreational Animation as a Factor for Tourism Development.	Journal of Tourism and Hospitality Management, 2 (1). (2014), ISSN 2328-2169	5
2.	**Jakovlev, Zlatko** and Koteski, Cane and Bardarova, Snezana and Zezova, Aleksandra and Dzambazoski, Kristijan and Koteski, Goranco	Animator’s Roles in Enriching the Content of Tourist Stay.	Journal of Tourism and Hospitality Management, 2 (3). 2014, ISSN 2328-2169	5
3.	**Jakovlev, Zlatko** and Serafimova, Mimoza and Koteski, Cane and Zezova, Aleksandra	Entrepreneurship and management of animation in tourism.	Economic Development Journal of the Institute of Economics (1-2). pp. 307-320. 2015, ISSN 1409-7893.	19

4.	Petrevska, Biljana and **Jakovlev, Zlatko**	Does event tourism prevent seasonality? Assessment of the East Region of Macedonia.	Ciência e Técnica Vitivinícola, 30 (15). Pp. 41-50. 2015, ISSN 0254-0223	30
5.	**Jakovlev, Zlatko** and Koteski, Cane and Dimitrov, Nikola and Josheski, Dushko and Serafimova Mimoza and Zezova, Aleksandra	Basic socioeconomic parameters for promoting tourism in the municipality of Dojran in the Republic of Macedonia.	Wulfenia Journal, 2016, 23 (2). pp. 523-535. ISSN 1561-882X Impact Factor 2016 2.000; Five-Year-IF 1.262; RG Journal impact 1.019 Index SCOPUS; Impact Factor 0.188 (SJR); 0.495 (SNIP)	23
6.	**Jakovlev, Zlatko** and Arnaudov, Blagica and Koteski, Cane and Dimitrov, Nikola	Conditions and perspectives for development of the tourism in Dojran as well as Dojran Lake	Journal of Process Management – New Technologies, International, (JPMNT) Vol. 4, Issue 2, 2016 pp. 12-16. ISSN 2334-7449 Index Copernicus Impact factor 3,6 ICDS	6
7.	Koteski, Cane and Josheski, Dushko and Dimitrov, Nikola and **Jakovlev, Zlatko** and Bardarova, Snezana and Serafimova, Mimoza	Volatility and growth	Wulfenia Journal, 20 (12). 2013 pp. 1-12. ISSN 1561-882X.	20

Трудовите што се претставени во табелата се уредно прикачени на платформата на електронскиот академски репозиториум на Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип http://eprints.ugd.edu.mk/view/creators/Jakovlev=3AZlatko=3A=3A.html

Наставно-образовна дејност

Список на предмети на прв и втор циклус студии на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Назив на предметот: **Студиска програма:**

Основи на туризам	Туризам и ГИД – редовни студии
Менаџмент во туризмот	Туризам и ГИД – редовни студии
Слободно време и алтернативен туризам	Туризам и ГИД – редовни студии
Анимации во туризмот	Туризам и ГИД – редовни студии
Анимации во туризмот	Туризам и ГИД – редовни студии
Современи тенденции во туризмот	Меѓународен туризам – постдипломски студии
Стратегиски менаџмент во туризмот	Меѓународен туризам – постдипломски студии
Менаџмент на анимација во туризмот	Меѓународен туризам – постдипломски студии
Маркетинг во туризмот	Рурален туризам – постдипломски студии Земјоделски факултетет

Алтернативен туризам студииЗемјоделски факултетет	Рурален туризам – постдипломски
Контролинг и безбедност во туризмот докторски студии	Туризам и угостителство –
Менаџмент на туристичко-угостителски понуди докторски студии	Туризам и угостителство –
Маркетинг во туризмот докторски студии	Туризам и угостителство –

Од неговата наставно-образовна дејност, врз основа на горенаведениот преглед, можеме да констатираме дека кандидатот проф. д-р Златко Јаковлев, вонреден професор по туризам и угостителство реализира предавања на наставни предмети и на прв, втор и трет циклус студии кои се од доменот на туризмот, поконкретно од областа на туристичка промоција и туристички маркетинг.

Научноистражувачка дејност

Од научноистражувачката дејност објавува значаен број научни трудови и статии во научни и стручни списанија или нив ги презентира на домашни и на меѓународни конференции и семинари. Исто така, учествува во изработка на научноистражувачки проекти и курсеви во рамките на работната програма на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, но и надвор од него.

Од големиот број научни и стручни трудови би ги елаборирале следниве:

1. „Анимацијата во туризмот - најзначаен сегмент на туристичката понуда“

Авторот во почетокот на трудот зборува за некои неповолни состојби на туризмот во Република Македонија. Ваквите состојби ги поврзува со повеќе причини, а особено поради недоволната искористеност на природните услови и културното наследство. Во тој контекст се залага за поголема искористеност на компаративните вредности и збогатување на туристичката понуда со разновидни анимациски содржини, како што се спортско-рекреативните, културно-забавните и излетничките. Оттаму анимацијата не само што е составен дел на туристичката понуда, туку таа треба да има рамноправен третман со сместувањето и исхраната на туристите.

Во натамошното излагање авторот се задржува на туристичката анимација како сплет на поттикнувачки активности која опфаќа три фази: подготвителна, содржинска и ефектна. Подготвителната фаза ги зафаќа севкуните активности пред да се донесе одлуката на потенцијалните туристи за патување во одредена туристичка дестинација. Содржинската фаза треба да ги содржи анимациските содржини. Успешноста на оваа фаза зависи од соодветноста на туристичката понуда со потребите и желбите на туристите. Третата фаза ги зафаќа ефектите од анимацијата кои можат да бидат индиректни и директни.

Одреден број емпириски истражувања укажуваат на фактот дека е зголемена побарувачката на туристите на оние дестинации, туристички места, хотели и кампови каде што постојат поголеми можности за активен одмор.

2. „Теоретски аспекти на туристичката анимација“

Во овој труд авторот зборува за значењето и целта на анимацијата во туризмот. Од кога изнесува одредени мислења за анимацијата на одделни автори посебно го истакнува нејзиното значење за претпријатијата од туризмот. Посебно го истакнува значењето на анимацијата како составен дел на туристичката понуда. Потоа авторот се задржува на принципите на анимацијата. Од повеќето принципи тој се задржува на два: принцип на слобода и принцип на активност.

На крајот, авторот заклучува дека посодржајната анимација има двојна улога. Од една страна, таа придонесува да се задоволат потребите на туристите, а од друга страна се зголемува вонпансионската потрошувачка и економските ефекти на хотелите и камповите.

3. „Интерперсоналната комуникација - суштина на туристичката анимација“

Во овој труд авторот го објаснува поимот комуникација и нејзиното значење во реализација на програмите за анимација. Потоа зборува за врбалната и невербалната

комуникација. Понатаму авторот се задржува на комуникациската мрежа во туристичката анимација и посебно се задржува на комуникациската мрежа во круг и мрежа во потполна независност.

Потоа авторот пишува за факторите во комуникацијата со туристите. Од факторите ги истакнува следните: разбирливост, занимливост и конкретност. Споменатите фактори ќе бидат задоволени само тогаш кога информацијата ќе биде стручно подготвена и кога ќе се познаваат особините на примачот.

4. „Туристичката анимација и туристичката понуда“

Авторот на почетокот на трудот зборува за поврзаноста меѓу туристичката понуда и туристичката побарувачка. Побогатата и посодржајната туристичка понуда е важен услов за задоволување на потребите на туристите. Во трудот посебно е истакната потребата од одделни емпириски истражувања на домашниот и на меѓународниот туристички пазар. Во натамошното излагање авторот посебно се задржува на природните и антропогените вредности и нивните анимациски карактеристики.

5. „Анимацијата на туристите за време на туристичкиот престој“

Содржината на овој труд може да се подели на два дела. Во почетокот авторот ги изнесува мислењата на неколку автори кои поблиску се занимаваат со оваа проблематика. Јост Крипендорф наведува шест подрачја и тоа: движење, дружење, творечки дејности, образование, авантури и мирување. Според д-р Миро Миховиловиќ постојат десет подрачја: општествени контакти, игри, спортски активности, општествено-забавни контакти, културни и уметнички активности, технички активности, активности во природа, здравствено-рехабилитациски активности, атракции и излети. Проф. д-р Бранко Бунташески аниматорските активности ги групира во три групи: спортско-рекреативни анимациски активности, излети и посети и културно-забавни активности.

Во вториот дел на текстот се изнесени најзначајните карактеристики на спортско-рекреативни анимациски активности, културно-забавните анимациски активности и излетите и прошетките како анимациски активности. Од изнесениов преглед на повеќето автори може да се констатира дека постојат поголем број содржини, кои во зависност од можностите на хотелите можат да најдат соодветно место во дневните и неделните програми за анимација на туристите во текот на нивниот престој.

6. „Теоретските поставки на маркетингот“

Во овој труд авторот го истакнува значењето на маркетингот. Имено, тој го изнесува ставот дека иако маркетингот е една од најновите научни дисциплини, сепак неговиот развој е релативно брз. Пазарниот амбиент делува на стопанските субјекти да преземат активна улога, т.е. при формулирањето на неговата деловна и развојна политика треба да се води посебна сметка и респектирање на потрошувачите, односно на нивните потреби и желби. Само на таков начин претпријатието може да очекува ефекти од своето делување. Со тоа слободно може да се констатира дека компанијата сè повеќе и повеќе го имплементира маркетинг концептот во секојдневната активност.

Авторот го објаснува поимот маркетинг, неговата улога и значење за деловните активности на компаниите и презентира бројни дефиниции од странски автори. Придонесот на овој труд се состои во тоа што авторот дава и своја дефиниција за маркетингот, а со тоа се збогатува и научната мисла која ја третира пороблематиката од доменот на маркетингот.

7. „Поим за менаџмент“

Авторот на овој труд најпрво ги истакнува неповолните економски состојби во Република Македонија. Тој истакнува дека само со правилно сфаќање на менаџментот ќе се остварат целите на поединецот, претпријатието и општествената заедница во целост, бидејќи ќе се изнајде оптимален модалитет кој ќе му обезбеди конкурентна предност на претпријатието на пазарот. Имено, менаџментот е присутен во сите сфери на општествено-економскиот систем на една земја, па така и во Република Македонија.

Според тоа, може да се апострофира дека менаџментот е динамичен процес, бидејќи му дава живот на секој аспект на деловните активности. Придонесот на овој труд се состои во тоа што авторот дава и своја дефиниција за менаџментот, а со тоа се збогатува и научната мисла која ја третира проблематиката од доменот на менаџментот.

8. „Анимацијатата содржина на вонпансионската туристичка понуда“

Во овој труд авторот истакнува дека анимацијата е содржина на вонпансионската туристичка понуда. Најнапред авторот контатирал дека сите услуги кои не се вклучени во пансионската понуда се нарекуваат вонпансионски. Притоа, содржините на анимацијата во туризмот се инкорпорирани во вонпансионската понуда.

Понатаму авторот го истакнува значењето на вонпансионската понуда, а со тоа и вонпансионската потрошувачка, притоа истакнувајќи ги начините за нејзино зголемување во структурата на туристичка потрошувачка. И на крајот тој констатирал дека содржините на анимацијата во туризмот се инкорпорирани во вонпансионската туристичка понуда.

9. „Значење и цели на менаџментот“

Авторот на овој труд ги апострофира значењето и целите на менаџментот. Тој истакнува дека нема ништо поважно за процесот на менаџмент отколку остварување на целите. Менаџментот нема никаково значење одвоен од целите кои треба да се постигнат. Најнапред авторот го истакнува значењето на менаџментот. Тој потенцира дека значењето на менаџментот е големо.

Потоа, авторот прави разлика помеѓу ефективноста и ефикасноста на менаџментот и дава еден јасен табеларен преглед за нивните разлики. Авторот истакнува дека во иднина менаџментот ќе добива уште поголемо значење поради бројни причини како што биле: развојот на науката и техниката, зголемување на динамичноста на опкружувањето, интернационализација на компаниите, зголемување на конкуренцијата, прифаќање на пазарните законитости и во земјите од реал социјализмот, идеолошки аспекти и слично.

Понатаму авторот се осврнува на целите на менаџментот. Тој истакнува дека постојат голем број автори кои се занимаваат со оваа проблематика. Така според проф. д-р Бобек Шуклев целите на менаџментот како на макро така и на микро ниво се: подобар можен економски живот, унапредување на општествениот стандард, остварување поефикасна влада, национален раст, стопански и општествен развој, правилно водење на работењето на претпријатието, ефективно и ефикасно извршување на работењето, реализирање на активностите и слично.

10. „Принципи на менаџментот“

Во овој труд најнапред авторот го детерминира поимот принцип. Имено, тој истакнува дека терминот принцип (лат. *principum*) во основа значи начело, основа, темел, подлога, основно правило, основен поим, основно учење, основна мисла на некоја наука, начело по кое човекот живее и работи. Менаџмент принципите се определуваат како потврдени и докажани вистини на кои се потпира менаџментот. Со нив се пропишува и насочува како менаџерот треба да делува. Принципите на менаџментот се водич за менаџерска акција. Тие се општи вистини кои му помагаат на менаџерот да одлучи што да направи во дадена ситуација. Во тој контекст, за да ги оствари своите цели, менаџментот мора да се раководи од одредени принципи.

Авторот истакнува дека постојат голем број автори кои се занимаваат со оваа проблематика. Така тој најнапред ги елаборира класичните принципи на менаџментот од Henry Fayol.

Со менување на пазарните услови кои во денешно време се се подинамични, авторот истакнува дека и задачите на менаџментот стануваат сѐ покомплексни и нивното извршување не се исцрпува единствено со примена на класичните принципи на менаџментот. Всушност, класичните принципи се модифицираат, прошируваат и се во функција на современиот менаџмент. Во тој контекст, авторот елаборира една класификација на менаџмент принципите која поаѓа од класичните принципи на Fayol, а е развиена шеесет и пет години подоцна.

11. „Функции на менаџментот“

Авторот на овој труд истакнува дека менаџментот е комплексен и е составен од одредени функции. Најнапред истакнува дека во првите декади од минатиот век, францускиот индустријалец Henry Fayol, како претставник на класичната школа за менаџмент, за првпат укажува дека сите менаџери извршуваат пет функции на менаџментот: планирање,

организирање, командување, координирање и контролирање. Најпопуларните книги на менаџментот сѐ уште продолжуваат да се организираат околу овие пет функции.

Натаму авторот истакнува дека постојат голем број автори кои се занимаваат со оваа проблематика и дава еден табеларен приказ, преку кој концизно се прикажани авторите и нивните ставови во поглед на функциите на менаџментот. Придонесот на овој труд се согледува во фактот дека авторот има свои ставови за функциите на менаџментот и дава придонес за развој на научната мисла од доменот на менаџментот.

12. „Анимацијата во туристичката пропаганда“

Во овој труд авторот најпрво зборува за поим и дефинирање на анимацијата во туризмот. Тој истакнува дека постојат голем број автори кои се занимаваат со оваа проблематика и даваат свои дефиниции за анимацијата.

Вредноста на овој труд се состои во тоа што и авторот дава своја дефиниција за анимацијата во туризмот, а со тоа ја збогатува и научната мисла од оваа област. Натаму тој се осврнува на поимот и дефинирањето на туристичката пропаганда. И тука, авторот на овој труд истакнува дека постојат голем број дефиниции кои се диферентни.

И на крај од овој труд се осврнува на презентирање на анимацијата преку туристичката пропаганда. Тој истакнува дека туристичката пропаганда мора да ги прикажува програмите на анимацијата во нивното одвивање и разновидност, но врз нагласување на одредени специфичности кои ќе привлечат и одредена структура посетители. Авторот истакнува дека туристичката пропаганда треба да ги содржи трите нужни елементи: туристичките вредности, услугите и цените.

13. „Спортско-рекреативната анимација фактор за развој на туризмот“

Авторот на овој труд истакнува дека спортот и туризмот имаат голем број допирни точки. Првата допирна е тоа што и двата феномени се одвиваат во слободно време. Втората допирна точка се факторите кои ги дава во паралелен табеларен преглед. Третата допирна точка се функциите кои исто така ги дава во паралелен табеларен преглед. Притоа истакнува дека спортско-рекреативната анимација е далеку покорисна од пасивната.

Исто така, авторот истакува дека постојат голем број спортско-рекреативни анимациски активности, кои можат да се одвиваат на копно и на вода на отворен или затворен простор. И на крајот авторот констатирал дека спортско-рекреативната анимација е фактор за развој на туризмот.

14. „Културно-забавна анимација“

Во овој труд авторот истакнува дека културно-забавната анимација треба да се третира равноправно со сместувањето и исхраната. Тој истакнува дека ништо не е поубиствено за туристите од чувството на досада. Туристите за време на нивниот престој сакаат да се занимаваат со разновидни културно-забавни активности и содржини, кои ќе одговараат на нивните потреби и желби.

Натаму авторот зборува за културно-забавната анимација, каде што најнапред го детерминира поимот култура, а потоа зборува за културно-забавните активности со посебен акцент во Република Македонија. Понатаму зборува за културно-забавните програми и истакнува дека постојат голем број автори кои се занимаваат со оваа проблематика. И на крај дава и свои видувања за културно-забавните анимациски програми.

15. „Менаџмент на анимацијата во туризмот“

Авторот во овој труд истакнува дека менаџментот на анимацијата во туризмот е доста комплексен процес. Тоа произлегува од фактот дека туризмот е комплексен, а со тоа и менаџирањето на анимацијата во туризмот. Имено, од луѓето кои се занимаваат со оваа проблематика се бара голема стручност, но и психофизички квалитети и вештини за да биде ефективно и ефикасно менаџирањето со анимацијата.

Понатаму авторот зборува за планирање на анимацијата во туризмот, потоа за нејзино организирање и на крај за управување на анимацијата во туризмот. И на крајот од овој труд, авторот истакнува дека секој менаџер може да биде и аниматор, но секој аниматор не може да биде добар менаџер.

16. „Културно-забавната анимација фактор за развој на туризмот"

Во овој труд авторот најнапред го детерминира помот култура. Потоа го објаснува поимот туризам и го детерминира поимот културен туризам. Натаму авторот зборува за културно-забавната анимација со посебен осврт на Охрид и одредени културно-забавни анимациски содржини во Република Македонија. И на крај, авторот констатирал дека културно-забавната анимација е еден од факторите за развој на туризмот.

17. „Програмирање на спортско-рекреативната анимација во Дојранскиот регион"

Авторот на овој труд се осврнува на програмирање на спортско-рекреативната анимација на посетителите за време на туристичкиот престој, каде што посебно ги разработува принципите на програмирање, типови на спортско-рекреативни програми и фактори кои влијаат врз програмирањето на спортско- рекреативната анимација на посетителите. И на крај, авторот дава практичен пример за програмирање на спортско-рекреативната анимација во Дојранскиот регион.

18. „Улогите на аниматорот во збогатување на содржината на туристичкиот престој"

Авторот во овој труд истакнува дека за да биде успешна анимацијата на посетителите, аниматорот треба да извршува многу сложени и динамични задачи. Всушност, тоа значи дека тој треба да има солидно педагошко образование, но исто така да биде специјализиран за одредени активности. Најнапред авторот ги истакнува психофизичките карактеристики на аниматорот. Тој истакнува дека постојат одреден број автори кои ги детерминираат неговите психофизички карактеристики. Во тој контекст би ги споменале некои од нив: лична и професионална чесност, чувство за хумор, чувство за давање на услуги, разбирање на анимирањето како уметност, оптимална животна возраст, инелигенција и слично.

Потоа авторот ги елаборира улогите на аниматорот во однос со посетителите. Така тој истакнува повеќе улоги, како што се: колега, универзалец, специјалист, домаќин, реперезент и друго. И на крај, авторот го истакнува стручниот профил на аниматорот. Имено, тој истакнува дека аниматорот треба да има големи теоретски познавања од различни области од доменот на туризмот и анимацијата, но исто така и практични познавања од доменот на анимацијата во туризмот.

19. „Претприемништво и менаџмент на анимацијата во туризмот"

Авторот во овој труд истакнува дека претприемништвото и менаџментот се доста сложени процеси, со тоа што во анимацијата во туризмот стануваат уште посложени. Имено, личностите кои ги имаат потребните психофизички карактеристики и способности за добар аниматор, но немаат адекватно знаење, вештини и искуство не успеваат добро да го организираат работењето и да бидат добри менаџери. Но, исто така постојат и практични примери каде што има млади луѓе со сертификати по менаџмент, но не се успешни затоа што немаат адекватни психофизички способности.

Најнапред авторот се осврнува на претприемништвото на анимацијата во туризмот и елаборира одредени дефиниции. Потоа ја истакнува личноста претприемач во анимацијата во туризмот, посочува дефинирање на претпримач и ги истакнува улогата и значењето на претприемништвото во анимацијата во туризмот. Потоа, авторот во овој труд истакнува дека менаџментот на анимацијата во туризмот е доста комплексен процес. Тоа произлегува од фактот дека туризмот е комплексен, а со тоа и менаџирањето на анимацијата во туризмот. Имено, од луѓето кои се занимаваат со оваа проблематика се бара покрај голема стручност, така и психофизички квалитети и вештини за да менаџирањето со анимацијата биде ефективно и ефикасно. Натаму авторот зборува за планирање на анимацијата во туризмот, потоа за нејзино организирање и на крај за управување на анимацијата во туризмот. И на крајот од овој труд авторот истакнува дека секој менаџер може да биде и аниматор, но секој аниматор не може да биде добар менаџер.

20. „Претприемништво и културно-забавна анимација во туризмот"

Авторот во овој труд истакнува дека претприемништвото е доста сложен процес, додека во културно-забавната анимација станува посложен. Имено, тој истакнува дека

културно-забавната анимација треба да се третира рамноправно со сместувањето и исхраната. Авторот апострофира дека ништо не е поубиствено за туристите од чувството на досада. Туристите за време на нивниот престој сакаат да се занимаваат со разновидни културно-забавни активности и содржини, кои ќе одговараат на нивните потреби и желби.

Најнапред, авторот го елаборира поимот туризам, неговото дефинирање и неговите карактеристики. Потоа, тој истакнува дека престојот на туристите треба да биде исполнет со разновидни содржини. Тие содржини треба да имаат спортско-рекреативен, културно-забавен и излетнички карактер. Сето тоа ќе оди во прилог на збогатување на содржината на туристичкиот престој. Потоа авторот зборува за претприемништво на културно-забавната анимација и елаборира одредени дефиниции. Потоа ја истакнува личноста претприемач во културно-забавната анимацијата во туризмот, посочува дефинирање на личноста на претпримач и ги истакнува улогата и значењето на претприемништвото во културно-забавната анимација во туризмот.

Натаму авторот зборува за културно-забавната анимација, каде што најнапред го детерминира поимот култура, а потоа зборува за културно-забавните активности со посебен акцент во Република Македонија. Понатаму зборува за културно -забавните програми и истакнува дека постојат голем број автори кои се занимаваат со оваа проблематика. И на крај дава и свои видувања за културно-забавните анимациски програми.

21. „Анимација во туризмот“

Авторот во оваа книга истакнува дека анимацијата во туризмот има посебно значење и свои специфичности. Тоа произлегува од специфичностите на туризмот, што во различен обем и интензитет опфаќа различни стопански и нестопански дејности. Со оглед на комплексноста на анимацијата во туризмот, авторот на книгава не бил во можност детално да ги расветли сите нејзини аспекти и методологија за истражување. Аспектите на анимацијата во туризмот авторот настојувал да ги илустрира врз база на некои истражувања од одредени домашни и странски автори, како и одредени лични истражувања.

Анимацијата во туризмот во оваа книга се разгледува како специјалност на стручно образовани и специјализирани кадри, но истовремено треба да се апострофира дека анимацијата не може и не треба да биде професија само на аниматорот. За ефективно и ефикасно реализирање на програмите на анимацијата во туризмот, неопходна е тимска работа во која партиципираат сите членови од туристичкото претпријатие, а аниматорот е рамноправен член на деловниот тим. Во тој контекст, како „грижа за посетителот“, анимацијата е деловна задача и обврска на секој вработен во туризмот кој доаѓа во контакт со клиентот. Истовремено треба да се нагласи дека анимацијата не може и не треба да се користи за прикривање на недостатоците во поглед на квалитетот на услугите, бидејќи тогаш таа ќе престане да биде анимација.

22. „Менаџмент во туризмот“

Авторот на оваа книга истакнува дека мошне испреплетената состојба на денешниов свет, во голема мера, му се препишува на успешниот менаџмент. Во тој контекст, менаџментот е инкорпориран во секој сегмент на модерните корпорации, било да се од производниот сектор, услужните дејности, во образованието или во секоја организирана форма. Оттаму, се наметнува потребата од големата потрага по компетентни личности, заради претставување на најзначајниот клуч на успехот. Значењето на менаџментот се рефлектира и во перманентниот пораст на менаџерските работни места. Оние личности што докажале дека ја имаат неопходната способност за да бидат успешни менаџери добро се покажале во однос на своите квалификации.

Во рамките на деловните претпријатија, а посебно во туризмот, каде што работењето не може да се замисли без активностите на менаџментот, истиот се смета за своевидна технологија којашто овозможува ефикасност и ефективност во фирмите. Менаџментот има огромно влијание и наоѓа примена во сите фази на модерната организација: производните менаџери управуваат со производните активности во зависност од видот на производството во дотичното претпријатие, менаџерите во туризмот управуваат со комплексниот туристички производ, маркетинг менаџерите водат перманентна грижа за

целокупните маркетинг активности, персоналните менаџери ја обезбедуваат компанијата со стручна и продуктивна работна сила.

23. „Туристички вредности на Охрид“

Во оваа книга авторот на почетокот се задржал на туризмот како една општествено-економска појава која бара сестрано научно истражување. Понатаму дал некои основни податоци за градот Охрид како значаен туристички центар во Македонија. За потоа да премине конкретно на зададената тема давајќи една општа поделба на природните и антропогените вредности, како и кратки дефиниции што се тие.

Потоа постепено ги објаснал посебните видови на природни туристички вредности на Охрид, како геоморфолошки, хидрографски, биографски и пејзажни. И на крај дал посебно објаснување за сите антропогени туристички вредности како етносоцијални, културно-историски, манифестациски и амбиентални.

24. „Туристичкиот криминалитет и неговите специфичности“

Авторот во оваа книга истакнува дека туризмот добива масовен карактер посебно во последните 40 години. Според предвидувањата на меѓународните туристички експерти, туристичките посети годишно до 2020 година ќе се зголемат на околу 500 милиони, а со тоа се зголемуваат и приходите на финансиски средства остварени од туризмот. Тие средства течат преку каналите на туристичкото стопанство и навлегуваат скоро во сите други стопански и нестопански активности кои претставуваат снабдувачка база на тоа стопанство. Тие средства стануваат сè поважна ставка на приходи, не само за непосредните даватели на туристички услуги, туку и за националните економии на одделени земји, а исто така и значаен стимулативен фактор на меѓународните економски односи.

Како и секоја друга појава, така и во туризмот, покрај позитивните ефекти изразени преку општествените и економските функции постојат и негативни ефекти изразени преку туристичкиот криминалитет, деликвенцијата и социјално-патолошките појави. Иако далеку е поголемо позитивното влијание во однос на негативното, сепак негативното не смее да се занемари. Напротив, неопходно е да му се посвети поголемо внимание, како и да се преземат бројни мерки и активности за анулирање на негативните аспекти на туризмот односно сведување на најниско можно ниво.

25. „Маркетинг во угостителството и туризмот“

Во оваа книга се обработени осум дела. Во првиот дел е даден вовед и значењето на маркетингот. Во вториот дел е обработена улогата на маркетингот во туризмот. Во третиот дел е обработена сегментацијата на туристичкиот пазар. Во четвртиот дел е дадена концепцијата на туристичкиот производ. Во петтиот дел се обработени цените, теоријата, факторите и размислувањата. Во шестиот дел се обработени концептот и улогата на дистрибуцијата во туризмот. Во седмиот дел се разгледуваат промоцијата и политиката во туризмот. И во осмиот дел е дадено дефинирање на вредноста на клиентите и нивното задоволство.

26. „Анимација и туризам“

Во оваа монографија, во првиот дел, авторот најнапред го елаборира туризмот како значаен општествено-економски феномен. Имено, тој дава различни пристапи за дефинирање на туризмот како најзначаен феномен на 20 и 21 век. Потоа, го елаборира историскиот развој на туризмот, т.е. врши јасна дистинкција на туризмот и аналогните појави. Се осврнува и на условите кои го детерминираат туризмот. Потоа, авторот ги истакнува позитивните и негативните аспекти на туризмот. Се осврнува и на модерните трендови на туристичкиот пазар. Потоа ги елаборира специфичностите на туристичкиот пазар. Ја елаборира и димензионалноста на туристичкиот пазар. Авторот ги истакнува промените во туристичката понуда и побарувачка. Натаму авторот се осврнува на промените во туристичката побарувачка и мегатрендовите. Се осврнува и на мегатрендовите во светот, во Европа и во Република Македонија. И на крај од првиот дел дава генерален пристап на промените на туристичката понуда во светот, Европа и во Република Македонија.

Во вториот дел авторот се осврнал на анимацијата во туризмот. Имено, најнапред ги елаборирал теоретските основи во проучувањето на анимацијата во туризмот, каде што го истакнал поимот анимација во туризмот, дал своја дефиниција за анимацијата во туризмот со што ја збогатил научната мисла од доменот на анимацијата во туризмот. Потоа ги елаборирал целите, принципите и интерперсоналната комуникација во анимацијата во туризмот. Потоа се осврнал на анимацијата како интегрален сегмент на туристичката понуда. И на крај од вториот дел ги елаборирал претприемништвото и менаџментот на анимацијата во туризмот.

27. „Улогата на туристичкиот водич за туристичка промоција на Р. Македонија"

Оваа книга се состои од четири поврзани тематски целини. Во првиот дел авторот се осврнал на улогата на туристичкот водич за промоција на туризмот. Во вториот дел авторот го истакнува значењето на туристичкиот водич за мотивирање на посетителите да се вклучат во посебните видови на туризам.

Во третиот дел ја истакнува улогата на туристичкиот водич за промоција на туризмот на Р. Македонија. И во четвртиот дел авторот се осврнува на промоцијата и политиката во туризмот. Научниот придонес на оваа монографија се состои во тоа што авторот дава акцент на теоретските и практичните истражувања за улогата на туристичкиот водич за туристичка промоција на помали туристички дестинации како што е Р. Македонија.

28. „Рецензиран практикум по анимација во туризмот"

Авторот овој практикум го напишал поради големото значење на анимацијата во туризмот. Затоа од исклучива важност е правилно разбирање на поимот анимација, нејзините функции, принципи и цели, како и функцијата аниматор како туристички работник. Во таа насока, учебникот „Анимација во туризмот" на д-р Златко Јаковлев содржи изобилство на теоретски и практични примери за улогата, третманот и интегралната важност на анимацијата и стручниот профил на аниматорот - субејкт кој влијае непосредно врз ефективноста и профитабилноста на туризмот.

Рецензираниот практикум ја обработува анимацијата во туризмот од практичен аспект и низ примери на студентите пластично им се илустрираат бројни настани од доменот на анимацијата во туризмот.

Список на објавени тудови на проф. д-р Златко Јаковлев

1. **Јаковлев, З.** (1991), Структурни промени во стопанството на Југославија, семинарска работа на Факултетот за туризам и угостителство - Охрид, необјавена.
2. **Јаковлев, З.** (1993), Предмет на планирањето, деловната и развојната политика во угостителско-туристичките претпријатија, семинарска работа на Факултетот за туризам и угостителство - Охрид, необјавена.
3. **Јаковлев, З.** (1998), Туристички вредности на Охрид, семинарска работа на Факултетот за туризам и угостителство - Охрид, необјавена.
4. **Јаковлев, З.** (1998), Анимацијата во туризмот, семинарска работа на Факултетот за туризам и угостителство - Охрид, необјавена.
5. **Јаковлев, З.** (2000), Анимациски карактеристики на туристичките вредности во Охридско-преспанскиот регион, јануари, магистерски труд, необјавен - одбранет на Факултетот за туризам и угостителство – Охрид.
6. **Јаковлев, З.** (2000), Анимацијата во туризмот најзначаен сегмент на туристичката понуда, Економија и бизнис, списание за теорија и практика, Скопје, април.
7. **Јаковлев, З.** (2000), Теоретски аспекти на туристичката анимација, Економија и бизнис, списание за теорија и практика, Скопје, октомври.
8. **Јаковлев, З.** (2001), Интерперсоналната комуникација - суштина на туристичката анимација, Економија и бизнис, списание за теорија и практика, Скопје, мај.
9. **Јаковлев, З.** (2001), Туристичката анимација и туристичката понуда, Економија и бизнис, списание за теорија и практика, Скопје, ноември.
10. **Јаковлев, З.** (2002), Анимација на туристите за време на туристичкиот престој, Економија и бизнис, списание за теорија и практика, година V, број 54, Скопје, јуни.

11. Јаковлев, З. (2005), Теоретските поставки на маркетингот, Економија и бизнис, списание за теорија и практика, година VIII, број 86, Скопје, февруари.
12. Јаковлев, З. (2006), Анимацијата во средствата на туристичката пропаганда, јануари, докторска дисертација, необјавена - одбранета на Факултетот туризам и угостителство – Охрид.
13. Јаковлев, З. (2008), Поим за менаџмент, Економија и бизнис, списание за теорија и практика, година XI, број 119, Скопје, јануари.
14. Јаковлев, З. (2008), Анимацијата содржина на вонпансионската туристичка понуда, Економија и бизнис, списание за теорија и практика, година XI, број 120, Скопје, февруари.
15. Јаковлев, З. (2009), Значење и цели на менаџментот, Економија и бизнис, списание за теорија и практика, година XII, број 135, Скопје, јуни.
16. Јаковлев, З. (2009), Принципи на менаџментот, Економија и бизнис, списание за теорија и практика, година XII, број 138, Скопје, октомври.
17. Јаковлев, З. (2010), Функциии на менаџментот, Економија и бизнис, списание за теорија и практика, година XII, број 143, Скопје, март.
18. Јаковлев, З., Котески, Ц., Џамбазоски, К. (2010), Анимацијата во туристичката пропаганда, Зборник на трудови од 4. Конгрес на географите на Република Македонија, Дојран 7 - 10. 10.
19. Koteski, C., Dimitrov, N., **Jakovlev, Z.** (2010), Regional Geography and regional development planning Municipal centres and rural settlements in the River Crna basin, 2nd Serbian Geographers' Congrass, Novi Sad, Vojvodina Serbia, 10th and 11th December.
20. Angeklova, T., **Jakovlev, Z.**, Dzambazoski, K. (2010), Development of tourism activities based on rural heritage in the region Staraplanina, 2nd Serbian Geographers' Congrass, Novi Sad, Vojvodina- Serbia, 10th and 11th December.
21. Stojanova, M., Ilic Popova, S., Petrov, P., Vukosavljevic, V., Angelkova, T., **Jakovlev, Z.** (2011), The influence of foliar fertilizing with liquid organic fertilizers on beet yield growing in the Gevgelija area, XVI savetovanje o Biotehnologiji sa medunarodnim ucescem, Zbornik radova, Cacak, 4 - 5 mart.
22. Angelkova, T., **Jakovlev, Z.**, Stojanova, M., Dagaleva, S. (2011), Multifunkcionalna poljoprivreda osnova za razvoj ruralnog turizma, XVI savetovanje o Biotehnologiji sa medunarodnim ucescem, Zbornik radova, Cacak, 4 - 5 mart.
23. Angelkova, T., Dimitrov, N., **Jakovlev, Z.** (2011), Opportunities for development of alternative forms of tourism in the border region of Macedonia, Bulgarija and Serbia, Konferencija, Vozmoznost i problem za razvitieto na alternativnite formi na turizam v malkite selista na stranata, Plovdiv, 14 - 16. III;
24. Jakovlev, Z., Koteski, C., Dzambazoski, K., Angelkova, T. (2011), Cultural amusement animation, Konferencija, Vozmoznostii problem za razvitieto na alternativnite formi na turizam v malkite selista na stranata, Plovdiv, 14 - 16. III.
25. Mitreva, E., **Jakovlev, Z.**, Prodanoska, V., Koteski, C. (2011), Application of methods and technics of quality in the continual improvements and development of process within Macedonian business travel companies, Konferencija, Vozmoznostii problem za razvitieto na alternativnite formi na turizam v malkite selista na stranata, Plovdiv, 14 - 16. III.
26. Јошески, Д., Котески, Ц., Димитров, Н., **Јаковлев**, **З**. (2011), Европска Унија и политичката и економската трилема на националните економии во процесите на интеграција и глобализација, Зборник на трудови од Втората меѓународна научна конференција, Меѓународен дијалог: Исток – Запад (култура, славјанство и економија), Свети Николе, Р. Македонија – Тамбов Руска Федерација, 17 – 18 март.
27. Jakovlev, Z., Koteski, C., Dimitrov, N., Angelkova, T., Dagaleva, S., Dzaleva, T., Dzambazoski, K. (2011), Management of animation in tourism, First International Conferece, Management of Tourism and Entertainment – MTE, Sofia, R. Bulgaria, 2 – 3. April.
28. Jakovlev, Z., Koteski, C., Angelkova, T., Mitreva, E., Dzambazoski, K. (2011), The Sports – Recreational animation as a factor for tourism development, 2nd Biennal International Scientific Congress: The Influence of Tourism on Economic Development, Skopje, R. Macedonia, 27-29 April.

29. Angelkova, T., **Jakovlev, Z.**, Stojanova, M., Dagaleva, S. (2011), Agrotourism as a direct form of connecting tourism and agriculture in Staraplanina, Serbia, Stara Zagora, R. Bugarija, 12-13 maj.
30. Dagaleva, S.,Angelkova, T., **Jakovlev, Z.** (2011), Strategic Decisions in the Management of Human Resources, Univerzitet u Beogradu, Tehnicki Fakultet u Boru, Odsek za menadzment, Majska Konferencija o Strategiskom Menadzmentu, Studentski Simpozijum o Strategiskom Menadzmentu, Zbornik Izvoda Radova, 26 – 28 мај.
31. Azderski, J., Pejkovski, Z., Stojanova, M., **Jakovlev, Z.**, Angelkova, T., Bunevski, G. (2011), Production and consumption of meat in Rpublic of Macedonia, International 56th Meat Industry Conference, Tara 12th – 15th June, Institut za higijenu i tehnologiju mesa, Beograd.
32. Koteski, C., **Jakovlev**, **Z**., Angelkova, T. (2011), Climate characteristics and their impact on the development of health tourism in Katlanovska Spa – Macedonia, First International Conference, Management of Health Tourism – MNT, Sofia, R. Bulgaria, 25 – 26 June.
33. **Jakovlev, Z.**, Koteski, C., Dimitrov, N., Angelkova, T., Dzambazoski, K. (2011), Cultural-amusement animation factor for tourism development, International Scientific Conference: Cultural corridor Sofija-Ohrid, Kustendil, Ohrid, 06-10 July, Bulgaria-Macedonia.
34. Котески, Ц., **Јаковлев, З.**, Ангелкова,Т., Митрева, Е. (2011), Влијанието на црквите, архитектурата, народната носија, народните соборски песни и народните ора врз развојот на бањскиот туризам во штипско Ново Село, Втора меѓународна научна конференција, Меѓународен дијалог: Исток – Запад, Култура, Славјанство и економија, Корпоративен славјански универзитет Свети Николе – Тамбов, Свети Николе, Р. Македонија Тамбов Руска Федерација.
35. Mitreva, E., **Jakovlev, Z.**, Prodanoska, V., Koteski, C. (2011), Measuring Busines Outcomes within Macedonian travel companies, Contemporary Trends in Tourism and Hospitaluty, 2011, University of Novi Sad, Faculty of Science, Department of Geography, Tourism and Hotel Management , Novi Sad, Vojvodina, Serbia, 29th–30th September.
36. Angelkova, T., Koteski, C., **Jakovlev**, **Z**., Mitreva, E. (2011), Sustainbility and competitiveness of tourism, Zbornik, XI International conference, Ohrid, R. Macedonia, 27 – 29 October.
37. Koteski, C., **Jakovlev**, **Z**.,Mitreva, E., Angelkova, T., Kitanov, V. (2012), Aspects of land and their distribution in Mariovo and Rajecka valley in R. Macedonia, Zbornik radovasa XVII savetovanje o biotehnologiji sa megunarodnim ucescem, 06 – 07 April, Cacak.
38. Mitreva, E., **Jakovlev**, **Z**., Koteski, C., Kitanov, V., Angelkova, T. (2012), Analysis of the Existing Management System in Macedonian Companies and the Necessity of Accepting the TQM Philosophy, International Jurnal of Pure and Aplied Sciences and Technology, ISSN 2229 – 6107, Available online at www.ijopasat.in, vol. 8, No. 2, Fevruary, Assam, India.
39. Mitreva, E., **Jakovlev**, **Z**., Koteski, C., Kitanov, V., Angelkova, T. (2012), Should there be Redesign or Reenginering of the Business Process in Macedonian Companies, International Jurnal of Pure and Aplied Sciences and Technology, ISSN 2229 – 6107, Available online at www.ijopasat.in, vol. 8, No. 2, Fevruary,Assam, India.
40. Mitreva, E., **Jakovlev**, **Z**., Koteski, C., Kitanov, V., Angelkova, T. (2012), The Stimuls for Creativity of the Employees in the Travel Copanies in the Former Yugoslav Republic of Macedonia, International Scientific Congress on Current Trends in Tourism Management and Tourism Policy, Conferece cd Proceedings, ISNB: 978 – 960 – 6746 – 12 – 3, 15 – 16 February, Atina, R. Greece.
41. **Јаковлев**, **З**., Пачешкоски, В. (2012), Програмирање на спортско-рекреативната анимација во Дојранскиот регион, Научно-стручна трибина: Туризмот во Дојранскиот регион, 20 април, Дојран, Р. Македонија.
42. Koteski, C., **Jakovlev**, **Z**., Mitreva, E., Angelkova, T., Kitanov, V. (2012), *The importance of hunting and hunting grounds for big and small game for tourism development in the basin of CrnaReka the Republic of Macedonia,* Second internacional Conference Management of Tourism and Entertainment - MTE, 24-27- May, 2012, Ohrid- Republika Macedonia.

43. Mitreva, E., **Jakovlev**, **Z**., Koteski, C., Kitanov, V., Angelkova, T. (2012), Applaying the Metodology of Benchmarking Strategy Within the Travel Companies in the Former Yugoslav Republic of Macedonia, International Scientific Conference, Advances in Hospitality and Tourism Marketing & Management, Conference cd Proceeding, ISNB: 978 – 960 – 287 – 139 -3, 31.May – 03 June, Corfu, R. Greece.
44. Mitreva, Elizabeta and **Jakovlev**, **Z**. (2012), *Creation of innovation climate for improvements and innovations of the business processes in the Macedonian companies*, II International Symposium Engineering Management and Competitiveness (EMC2012), 22–23rd June, 2012, Zrenjenin.
45. Koteski, C., **Jakovlev, Z**., Mitreva, E., Angelkova, T., Bardarova, S., Kitanov, V. (2013) *Protection and presentation of cultural heritage of the municipality of Prilep for tourist purposes,* 1ST International Conference on Cultural Heritage, Media and Tourism, January 18-19, 2013, Ohrid, Macedonia.
46. Bardarova, Snezana and **Jakovlev, Zlatko** and Serafimova, Mimoza and Koteski, Cane (2013), *The role of amnesty international in protecting of human rights*. In: International Scientific Conference, Promoting Human Rights: Recent Developments'MIT University, 25–27 Sept 2013, Skopje.
47. **Jakovlev, Zlatko** and Koteski, Cane and Bardarova, Snezana (2013), *Sport tourism as an important alternative form of tourism*. In: Global economic crisis and business economics-challenges of theory and practice, 29-30 May 2013, Sremska Kamenica, Srbija.
48. **Јаковлев, З**., Котески, Ц., и Јошески, Д. (2013), *Улогата на менаџментот на човечки ресурси во туризмот*. Современите менаџерски предизвици и организациските науки, Битола.
49. Koteski, Cane and **Jakovlev, Zlatko** and Kitanov, Vladimir (2013), *Demographic and infrastructure problems of villages in the hilly - mountainous areas of Prilep*. In: Scientific symposium with international participation: Demographic and infrastructure problems of villages in the hilly - mountainous areas of Prilep, 12-15 Sept 2013, Ohrid, Macedonia.
50. **Jakovlev, Zlatko** and Koteski, Cane and Bardarova, Snezana and Angelkova, Tanja and Kitanov, Vladimir, (2013), *Financing effects and animation in tourism*. In: XII International Scientific Conference for Service Sector, Faculty of Tourism and Hospitality, 3–5 Oct 2013, Ohrid, Macedonia.
51. Koteski, Cane and **Jakovlev, Zlatko** and Angelkova, Tanja and Bardarova, Snezana and Kitanov, Vladimir (2013), *Grading and structure of the roads and their impact on the arrival of foreign tourists in Macedonia*. In: Cultural corridor via diagonalis, cultural tourism without boundaries, Sofia-Belgrade, 03-06 Oct 2013, Sofija, Bulgaria; Belgrade, Serbia.
52. Koteski, Cane and **Jakovlev, Zlatko** and Angelkova, Tanja and Bardarova, Snezana and Kitanov, Vladimir, (2013), *Fruit - growing and viticulture at the confluence of the Crna River (Black River) in Macedonia*. In: Cultural corridor via diagonalis, cultural tourism without boundaries, Sofia-Belgrade, 03-06 Oct 2013, Sofija, Bulgaria; Belgrade, Serbia.
53. Koteski, Cane and **Jakovlev, Zlatko** and Bardarova, Snezana (2013), *Natural and anthropogenic tourist value of the city Ohrid*. In: Second International Conference Geographical Sciences and Education, 01-02 Nov 2013, Shumen, Bugarija.
54. Бардарова, Снежана, **Јаковлев, Златко**, Котески, Цане (2013), *Стратегиски менаџмент на човечки ресурси во туризмот*. Втора меѓународна научна конференција „Современите менаџерски предизвици и организациските науки", БАС Институтот за менаџмент, 01-03 Nov 2013, Битола.
55. **Jakovlev, Zlatko** and Koteski, Cane and Bardarova, Snezana (2013), *Animator roles in enriching the content of tourist stay*. Collection of works of The Third International Scientific Congress - Biennale ICON BEST 2013.
56. Koteski, Cane and Josheski, Dushko and **Jakovlev, Zlatko** and Bardarova, Snezana and Kitanov, Vladimir (2013), *Demographic and Infrastructure Problems of Villages in the Hilly-Mountainous Areas of Prilep*. Journal of Earth Science and Enginering, 3 (8). pp. 569-581. ISSN 2159-581X.
57. Bardarova, Snezana and **Jakovlev, Zlatko** and Koteski, Cane (2013), *Investment of human capital in tourism and hospitality with a specific reference of R. Macedonia*. Journal of Process Management – New Technologies International, 1 (4). pp. 74-81. ISSN 2334-7449.

58. Koteski, Cane and Josheski, Dushko and Dimitrov, Nikola and **Jakovlev, Zlatko** and Bardarova, Snezana and Serafimova, Mimoza (2013), *Volatility and growth*. Wulfenia Journal, 20 (12). pp. 1-12. ISSN 1561-882X.
59. Jakovlev, Zlatko and Koteski, Cane and Bardarova, Snezana and Serafimova, Mimoza and Dzambazoski, Kristijan (2014), *The Sports-Recreational Animation as a Factor for Tourism Development*. Journal of Tourism and Hospitality Management, 2 (1). ISSN 2328-2169.
60. Koteski, Cane and **Jakovlev, Zlatko** and Dimitrov, Nikola and Bardarova, Snezana and Koteski, Goranco (2014), *Construction and meaning micro reservoirs for agricultural development in the municipalities of Prilep, Dolneni and Krivogastani in Macedonia*. In: Third international conference geographical sciences and education, 12 Sept 2014, Shumen, Bulgaria.
61. Koteski, Cane and **Jakovlev, Zlatko** and Mitreva, Elizabeta and Angelkova, Tanja and Bardarova, Snezana and Kitanov, Vladimir (2014), *Zastita i prezentacija na kulturnoto nasledstvo na op. Prilep za turisticki celi*. In: 2nd International Conference on Cultural Heritage, Media and Tourism, 18-19 Jan 2014, Ohrid, Macedonia.
62. Jakovlev, Zlatko and Koteski, Cane and Bardarova, Snezana and Serafimova, Mimoza and Dzambazoski, Kristijan (2014), *The Sports-Recreational Animation as a Factor for Tourism Development*. Journal of Tourism and Hospitality Management, 2 (1). ISSN 2328-2169.
63. Koteski, Cane and Josheski, Dushko and **Jakovlev, Zlatko** and Bardarova, Snezana and Serafimova, Mimoza (2014), *The Importance of Hunting and Hunting Areas for Big and Small Game (Food) for the Tourism Development in the Crna River Basin in the Republic of Macedonia*. Journal of Earth Science and Enginering. pp. 121-125. ISSN 2159-581X.
64. Koteski, Cane and Josheski, Dushko and Dimitrov, Nikola and **Jakovlev, Zlatko** and Bardarova, Snezana and Koteski, Goranco and Zezova, Aleksandra (2014), *Медијални настапи и прагматичен туризам*. Journal of Tourism and Hospitality Management, 2 (2). pp. 60-66. ISSN 2328-2169.
65. Jakovlev, Zlatko and Koteski, Cane and Bardarova, Snezana and Zezova, Aleksandra and Dzambazoski, Kristijan and Koteski, Goranco (2014), *Animator's Roles in Enriching the Content of Tourist Stay*. Journal of Tourism and Hospitality Management, 2 (3). ISSN 2328-2169.
66. Koteski, Cane and Josheski, Dushko and Dimitrov, Nikola and **Jakovlev, Zlatko** and Bardarova, Snezana and Serafimova, Mimoza (2014), *Democracy, demography and economic growth: Empirical investigation of association between those three*. Wulfenia Journal, 21 (4). pp. 247-257. ISSN 1561-882X.
67. Koteski, Cane and **Jakovlev, Zlatko** and Angelkova, Tanja and Mitreva, Elizabeta and Kitanov, Vladimir (2014), *Преглед на странски туристи и ноќевања по земји на припадност кои ја посетиле Република Македонија во периодот од 2006-2010 г*. Bulletin of Papers ASA - 2010-2011 (26-27). pp. 67-74. ISSN 0352-3497.
68. Koteski, Cane and **Jakovlev, Zlatko** and Angelkova, Tanja and Mitreva, Elizabeta and Kitanov, Vladimir (2014), *Преглед и состојба на поштенскиот сообраќај, мрежата и бројот на претплатници во телекомуникацискиот сообраќај во Република Македонија во периодот од 2005 do 2010 година*. Bulletin of Papers ASA - 2010-2011 (26-27). pp. 57-66. ISSN 0352-3497.
69. Koteski, Cane and **Jakovlev, Zlatko** and Angelkova, Tanja and Mitreva, Elizabeta and Kitanov, Vladimir, (2014), *Преглед на патничкиот и товарниот сообраќај во Република Македонија во периодот од 1982-2010 г*. Bulletin of Papers ASA - 2010-2011 (26-27). pp. 49-55. ISSN 0352-3497.
70. Koteski, Cane and Josheski, Dushko and **Jakovlev, Zlatko** and Dimitrov, Nikola and Bardarova, Snezana (2014), *Македонија демографски старее*. Journal of Earth Science and Enginering, 4 (7). pp. 445-454. ISSN 2159-581X.
71. Koteski, Cane and Dimitrov, Nikola and **Jakovlev, Zlatko** (2015), *The importance of natural elements for the development of tourism in Negorska Spa - Gevgelija in Macedonia*. In: Geobalcanica International Scientific conference connects all geographers, 5-7 June 2015, Skopje, Republic of Macedonia.

72. Jakovlev, Zlatko and Serafimova, Mimoza and Koteski, Cane (2015), *The employment process in tourist companies as a condition for their entrepreneurial advance*. In: Second International Scientific Conference: Social change in the global world, 3-4 Sept 2015, Stip, Macedonia.
73. Dimitrov, Nikola and Koteski, Cane and **Jakovlev, Zlatko** (2015), *Просторно – популациски карактеристики на населбите во Пелагонискиот статистичко плански регион*. In: V Конгрес на географите од Република Македонија со меѓународно учество, 26-27 Sept 2015, Skopje, Macedonia.
74. Jakovlev, Zlatko and Serafimova, Mimoza and Koteski, Cane and Zezova, Aleksandra (2015), *Entrepreneurship and management of animation in tourism*. Economic Development Journal of the Institute of Economics (1-2). pp. 307-320. ISSN 1409-7893.
75. Petrevska, Biljana and **Jakovlev, Zlatko** (2015), *Does event tourism prevent seasonality? Assessment of the East Region of Macedonia*. Ciência e Técnica Vitivinícola, 30 (15). pp. 41-50. ISSN 0254-0223
76. Serafimova, Mimoza and **Jakovlev, Zlatko** and Koteski, Cane (2015), *Intra-entrepreneurship management in tourist organizations in the east region of R. Macedonia*. Economic Development, Journal of the Institute of Economics - Skopje (3). pp. 335-346. ISSN 1857-7741.
77. Jakovlev, Zlatko and Petrevska, Biljana (2016), *Tourism development in the East Region of Macedonia: Economic perspective*. In: Proceedings from the International Conference "Challenges of Contemporary Society", 12 Nov 2015, Skopje, Macedonia.
78. Boskov, Tatjana and **Jakovlev, Zlatko** and Zezova, Aleksandra (2016), *Accessing Finance for Fostering Entrepreneurship in Tourism Industry: The Case for Republic of Macedonia*. In: 5th PAR International Leadership Conference: Leadership through PARtnership, 18-20 March, 2016, Opatija, Croatia.
79. Јаковлев, Златко, Котески, Цане, и Матета Гигова, Душица (2016), *Менаџмент на услужна дејност*. Во: Состојби и перспективи во туризмот, економијата и бизнис логистиката во Република Македонија, 28 Мај 2016, Штип, Македонија.
80. Јаковлев, Златко, Арнаудова, Благица, и Котески, Цане (2016), *Натуризмот како дел од меѓународниот туризам*. Состојби и перспективи во туризмот, економијата и бизнис логистиката во Република Македонија, 28 Мај 2016, Штип, Македонија.
81. Котески, Цане, **Јаковлев, Златко**, и Солтировска, Драгана, (2016), *Туристички знаменитости во североисточен дел на Македонија*. Состојби и перспективи во туризмот, економијата и бизнис логистиката во Република Македонија, 28 Мај 2016, Штип, Македонија.
82. Јаковлев, Златко, Котески, Цане, и Шпиртов, Дарко (2016), *Услови и перспективи за развој на туризмот во градовите Штип и Кочани и нивната околина*. Состојби и перспективи во туризмот, економијата и бизнис логистиката во Република Македонија, 28 Мај 2016, Штип, Македонија.
83. Koteski, Cane and Dimitrov, Nikola and **Jakovlev, Zlatko** and Petrov, Nikolco (2016), *Cruise as part of water transport - development and challenges*. In: Proceeding papers of the Fifth International Scientific Conference "Geografical sciences and education", 4-5 Nov 2016, Shumen, Bulgaria.
84. Jakovlev, Zlatko and Koteski, Cane and Dimitrov, Nikola and Josheski, Dushko and Serafimova, Mimoza and Zezova, Aleksandra (2016), *Basic socioeconomic parameters for promoting tourism in the municipality of Dojran in the Republic of Macedonia*. Wulfenia Journal, 23 (2). pp. 523-535. ISSN 1561-882X.
85. Jakovlev, Zlatko and Arnaudova, Blagica and Koteski, Cane and Dimitrov, Nikola (2016), *Conditions and perspectives for development of the tourism in Dojran as well as Dojran Lake*. (JPMNT) Journal of Process Management – New Technologies, International, 4 (2). pp. 12-16. ISSN 2334-7449.
86. Jakovlev, Zlatko and Serafimova, Mimoza and Koteski, Cane (2016), *Etepreneurship and cultural animation in toursm*. Economic Development (1-2/20). pp. 379-391. ISSN 1857-7741.

87. Koteski, Cane and **Jakovlev, Zlatko** and Soltirovska, Dragana (2016), *Wine and wine tourism in Macedonia*. (JPMNT) Journal of Process Management - New Tehnologies, International, 4 (3). pp. 8-11.
88. Dimitrov, Nikola and Koteski, Cane and **Jakovlev, Zlatko** and Angelkova, Tanja and Metodijeski, Dejan and Josheski, Dushko (2016), *Valorization of the Pelister National Park (Macedonia) for hiking, sport, education and recreational tourism*. International Scientific Journal Turizam (ISJT), 20 (3). pp. 141-152. ISSN 1450-6661 / 1821-1127 (Online).
89. Koteski, Cane and Dimitrov, Nikola and **Jakovlev, Zlatko** (2016), *Состојба на македонската сообраќајна мрежа и нејзиното влијание врз меѓународниот сообраќај*. Bulletin of Papers ASA - 2008-2009. pp. 53-69. ISSN 0352-3497.
90. Koteski, Cane and Dimitrov, Nikola and **Jakovlev, Zlatko** (2016), *Влијание на архитектурата, црквите, народната носија, соборските песни и ората врз развојот на бањскиот туризам во штипско Ново Село*. Bulletin of Papers ASA - 2008-2009. pp. 45-51. ISSN 0352-3497.
91. Koteski, Cane and Majhosev, Darko and **Jakovlev, Zlatko** (2017), *Possibilities for the development of rural tourism in the Republic of Macedonia*. (JPMNT) Journal of Process Management – New Technologies, International, 5 (2). pp. 18-24.
92. Koteski, Cane and **Jakovlev, Zlatko** and Miteva, Ivana (2017), *Истражување на туристичката понуда на тиквешкиот регион*. In: Втора меѓународна научно-стручна конференција „Состојби и перспективи во туризмот, економијата и бизнис логистиката“, 27 May 2017, Stip, Macedonia.
93. Bresa M., Naser and **Jakovlev, Zlatko** (2017), *Tourism development trends in Prizren*. In: Challenges of tourism and business logistics in the 21st century ISCTBL, 24-25 Oct 2017, Gevgelija, Macedonia.
94. **Jakovlev, Zlatko** and Takovska, Marija and Angelovska Petroska, Neda (2017), *Animation of visitors during their stay in the East Region of Republic Macedonia*. In: Challenges of tourism and business logistics in the 21st century ISCTBL, 24-25 Oct 2017, Gevgelija, Macedonia.
95. **Jakovlev, Zlatko** and Dimitrov, Nikola and Koteski, Cane and Serafimova, Mimoza (2017), *Sport tourisam as the most important alternative form of tourism - strategies and challenge*. Economic Development, Journal of the Institute of Economics – Skopje. ISSN 1857-7741.
96. Dimitrov, Nikola and Koteski, Cane and **Jakovlev, Zlatko** (2018), *Ski centers (resorts) in the Republic of Macedonia*. In: Conference with International Participation “Geography, Regional Development and Education”, 3-4 Nov 2017, Shumen, Bulgaria.
97. Dimitrov, Nikola and Koteski, Cane and **Jakovlev, Zlatko** (2018), *Analysis tourist trends of the Republic of Bulgaria in the Republic of Macedonia*. In: Conference with International Participation “Geography, Regional Development and Education”, 3-4 Nov 2017, Shumen, Bulgaria.

Објавени монографии и книги во земјава и во странство

1. **Јаковлев**, **З**. (2010), Анимацијата во туризмот, Софија - Богданци, Богданци.
2. Мицески, Т., **Јаковлев**, **З**. (2012), Менаџмент во туризмот, 2ри Август - Штип, Штип.
3. **Јаковлев**, **З**., Китанов, В. (2013), Туристички вредности на Охрид, 2ри Август - Штип, Штип.
4. **Јаковлев**, **З**. (2013), Туристичкиот криминалитет и неговите специфичности, 2ри Август - Штип, Штип.
5. Koteski, Cane and Dimitrov, Nikola and **Jakovlev, Zlatko** (2014), *Opportunities for development of spa tourism in R.Macedonia*. LAP Lambert Academic Publishing, Deutschland/ Germany.
6. Котески, Цане, **Јаковлев, Златко** (2014), *Маркетинг во угостителството и туризмот*, 2-ри Август, Штип, Македонија.
7. Котески, Цане, **Јаковлев, Златко** и Котески, Горанчо (2014), *Прилеп – милениумско пулсирање (1014-2014) - Природно географски карактеристики на градот Прилеп*, Друштво за наука и уметност - Прилеп и Локална самоуправа на Општина Прилеп, Прилеп.

8. Котески, Цане, **Јаковлев, Златко** и Котески, Горанчо (2014), *Монографија за Прилеп - население*, Друштво за наука и уметност Прилеп и Локална самоуправа Прилеп, Прилеп.
9. Koteski, Cane and Dimitrov, Nikola and **Jakovlev, Zlatko** (2015), *Bitola region in Macedonia - settlements*, LAP Lambert Academic Publishing GmbH&Co.KG, Saarbrucken, Germany.
10. **Jakovlev, Zlatko** and Koteski, Cane and Dimitrov, Nikola (2015), *Tourist criminality,* LAP Lambert Academic Publishing GmbH&Co.KG, Saarbrucken, Germany.
11. Serafimova, Mimoza and **Jakovlev, Zlatko** (2015), *Entrepreneurship, communication and their application in toursm,* LAP Lambert Academic Publishing.
12. Serafimova, Mimoza and **Jakovlev, Zlatko** (2015), *Enterpreneurship, management and communication*, LAP LAMBERT Academic Publishing, Germany.
13. Серафимова, Мимоза, Петревска, Билјана, **Јаковлев, Златко**, Котески, Цане, Жежова, Александра (2016), *Современи предизвици на претприемништвото и туризмот во Република Македонија*, дел од Проект, Универзитет „Гоце Делчев“, Штип, Македонија.
14. **Jakovlev, Zlatko** and Serafimova, Mimoza and Koteski, Cane (2016), *Entrepreneurial and managerial aspects of animation in tourism*, LAP Lambert Academic Publishing GmbH&Co.KG, Saarbrucken, Germany.
15. Koteski, Cane and **Jakovlev, Zlatko** and Petrevska, Biljana and Zezova, Aleksandra and Serafimova, Mimoza, (2016), *Determining tourist events in east region of the Republic of Macedonia*, LAP Lambert Academic Publishing GmbH&Co.KG, Saarbrucken, Germany.
16. **Jakovlev, Zlatko** and Dimitrov, Nikola and Koteski, Cane (2017), *Animation and Tourism*, Lap Lambert Academic Publishing.
17. Dimitrov, Nikola and Koteski, Cane and **Jakovlev, Zlatko** (2018), *The role of the tourist guide in the promotion of tourism in the Republic of Macedonia*. LAP Lambert Academic Publishing GmbH&Co.KG, Saarbrucken, Germany. ISBN 978-613-5-83401-7.

Објавени рецензирани универзитетски е-учебници

Мицески, Т., **Јаковлев**, **З**. (2014), *Менаџмент во туризмот*, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, Факултет за туризам и бизнис логистика - Гевгелија.

Јаковлев, З. (2016), Анимација во туризмот – теорија и практика, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, Факултет за туризам и бизнис логистика - Гевгелија.

Објавени рецензирани е-скрипти

Јаковлев, **З**. (2011), Анимацијата во туризмот, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, Факултет за туризам и бизнис логистика - Гевгелија.

Објавени нерецензирани скрипти

Јаковлев, **З**., **Ангелкова**, **Т**. (2011) Слободно време и алтернативен туризам, авторизирани предавања, скрипта за интерна употреба, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, Факултет за туризам и бизнис логистика – Гевгелија.

Мицески, **Т**., **Јаковлев**, **З**. (2011), Менаџмент во туризмот, авторизирани предавања, скрипта за интерна употреба, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, Факултет за туризам и бизнис логистика - Гевгелија.

Објавени рецензирани е-практикуми

Јаковлев, **З**., **Ковачевиќ**, **К**. (2013), Практикум по анимација во туризмот, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, Факултет за туризам и бизнис логистика - Гевгелија.

Научноистражувачки проекти

1. **Јаковлев, З**. (2007), Духот на Охрид, Проект за туристички развој на Охрид, Општина Охрид, Агенција за локален туристички и економски развој, октомври – декември.
2. **Јаковлев, З**. (2011 - 2015...), Тур - Ре - Тур, Проект за стекнување сертификат за туристички водич, туристички придружник и раководител на туристичка агенција,

Факултет за туризам и бизнис логистика – Гевгелија, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип.

3. **Jakovlev, Zlatko** and Koteski, Cane and Petrevska, Biljana and Serafimova, Mimoza and Boskov, Tatjana and Zezova, Aleksandra and Apostolov, Mico and and Magdinceva Sopova, Marija, and Josheski, Dushko and Paceskoski, Vlatko, (2015), Детерминирање на туристичките настани во Источниот регион на Република Македонија;
4. Koteski, Cane and Dimitrov, Nikola and **Jakovlev, Zlatko** and Apostolov, Mico and Atanasovski, Drasko and Magdinceva Sopova, Marija and Temelkov, Zoran and Josheski, Dushko and Miteva Kolevska, Natasa (2017), Можности и перспективи за развој на туризмот во сливот на Црна Река.
5. Magdinceva Sopova, Marija and Dimitrov, Nikola and Angelkova, Tanja and **Jakovlev, Zlatko** and Koteski, Cane and Josheski, Dushko and Miceva, Magdalena (2017), *Иновативен пристап во развојот на културниот туризам во Општина Гевгелија преку културното наследство, настаните и субјектите*.

Учество на курсеви и обуки

1. **Јаковлев, З**. (1998), Менаџмент тренинг програма на Универзитетот во централен Ленкашир - Велика Британија, JIACP.
2. **Јаковлев, З**. (1998), Менаџмент тренинг програма во британската индустрија, JI-ACP.
3. **Јаковлев, З**. (1999), Курс по деловно планирање.
4. **Јаковлев, З**. (2000), Курс по менаџмент за време.
5. **Јаковлев, З**. (2000), Курс по согледување на трошоците на производите и услугите.
6. **Јаковлев, З**. (2000), Курс по финансиска контрола.
7. **Јаковлев, З**. (2000), Курс по практичен маркетинг.
8. **Јаковлев, З**. (2017), Обука по детинациски менаџмент.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Кандидатот проф. д-р Златко Јаковлев, вонреден професор по туризам и угостителство на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип, има поднесено комплетна документација која се бараше во Конкурсот. Врз основа на изнесените податоци за наставната, научната и стручната активност, Комисијата констатира дека кандидатот покажува постојан и прогресивен научен и стручен развој и дава значаен придонес во туризмот и негова афирмација.

Перманентниот интерес за научноистражувачка работа на кандидатот се потврдува со неговите објавени научни и стручни трудови, книги, скрипти и практикуми. Научноистражувачката работа на кандидатот е континуирана и ја потврдува неговата ориентација за системски пристап кон непосредното и поширокото научно поле и проблематиката којашто се однесува на областите за коишто кандидатот конкурира.

Имајќи ја предвид целокупната наставна, научна и стручна активност на кандидатот, Комисијата оценува дека проф. д-р Златко Јаковлев, вонреден професор по туризам и угостителство, ги исполнува предвидените законски и други услови и има посебна чест и задоволство на Наставно-научниот совет на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип да го усвои нашиот предлог и предлог-одлуката да ја достави до Универзитетскиот сенат на Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, за кандидатот **проф. д-р Златко Јаковлев,** вонреден професор по туризам и угостителство, **да го избере во звањето редовен професор по туризам и угостителство за наставно-научните области туристичка промоција и туристички маркетинг.**

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Лидија Симонческа, редовен професор - претседател, с.р.
Проф. д-р Јован Стојаноски, редовен професор - член, с.р.
Проф. д-р Зоран Тунтев, редовен професор - член, с.р.

ТАБЕЛА НА АКТИВНОСТИ КОИ СЕ БОДИРААТ ПРИ ИЗБОРОТ ВО ЗВАЊЕ ЗА ПРОФ. Д-Р ЗЛАТКО ЈАКОВЛЕВ

Ред. бр.	**НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ**	**Поени**	
1	Избор во звање вонреден професор	40	
	Вкупно:	40	
Ред. бр.	**НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ И СТРУЧНО-УМЕТНИЧКИ АКТИВНОСТИ**	**Поени**	
		во земјава	**во странство**
1	Монографија или научна книга	2*10	7*15
2	Дел од монографија или научна книга	1*6	1*10
3	Научен труд објавен во списание со ИФ (прв автор, втор автор, останати автори)	1*15 1*10 2*5	
4	Научен труд објавен во меѓународно научно списание (прв автор, втор автор, останати автори)	4*9 3*6 6*3	
5	Труд со оригинални научни резултати, објавени во зборник од трудови на научен собир	5*2	5*3
6	Пленарно предавање на научен собир, музички настап на официјален концерт, учество на ликовна изложба		
7	Секциско предавање на научен собир, музички настап на официјален концерт		
8	Одржано предавање по покана од научна институција, музички настап на официјален концерт		
9	Учество на научен собир со реферат (постер/усно), концерт во земјава и во странство	8*2	5*2
10	Одбранета докторска дисертација	1*8	
11	Одбранет магистерски труд	1*4	
12	Раководител на научен проект	1*4	
13	Учесник во научен проект (максимум во три проекти)	3*2	
14	Уредник на научно списание (СЦИ/ЦА/останати)		
15	Член на уредувачки одбор на научно списание (СЦИ/ЦА/останати)		
16	Уредник на зборник на трудови		
17	Уредник на зборник на трудови од научен собир		
18	Претседател на организационен или научен одбор на научен собир, фестивал	1*2	
19	Член на организационен или научен одбор на научен собир, фестивал	1*1	
20	Основач на научна лабораторија		
21	Награди-признанија за научни/уметнички постигнувања, сценско-музички награди		
22	Студиски престој во странство		

23	Рецензент на научен труд (СЦИ/ЦА/останати)		
24	Самостојно ликовно претставување (ликовна изложба)		
25	Учество во ликовна колонија/симпозиум со ликовно дело		
26	Монументално ликовно дело		
	Вкупно:	350	
Ред. бр.	**СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ И ОРГАНИЗАЦИСКО-РАЗВОЈНА ДЕЈНОСТ**	**Поени**	
		во земјава	**во странство**
1	Книга	2*10	1*15
2	Поглавје од книга	5*4	1*7
3	Речник		
4	Стручна монографија		
5	Труд во стручно (научно-популарно) списание	8*2	
6	Труд објавен во зборник од трудови на стручен собир	5*2	5*3
7	Пленарно предавање на стручен собир		
8	Учество на стручен собир со реферат (постер/усно)	6*0,5	
9	Уредник на стручно списание		
10	Член на уредувачки одбор на стручно списание	1*0,5	
11	Уредник на зборник на трудови од стручен собир		
12	Председател на организационен или програмски одбор на стручен собир		
13	Учесник во научен проект (максимум во три проекти)	1*5	
14	Прифатени иновации, патент		
15	Техничко унапредување		
16	Изработен и рецензиран програмски пакет		
17	Елаборати и експертизи		
18	Изготвување на извештаи од анализи		
19	Стручни награди и признанија		
20	Ректор		
21	Проректор		
22	Претседател на универзитетски или владини тела		
23	Декан		
24	Продекан		
25	Шеф на институт		
26	Раководител на завод		
27	Член на универзитетски или владини тела	1*5	
28	Член на факултетски орган, комисија	1*2	
29	Член на институтски орган, комисија	1*2	
30	Класен раководител, согласно со Кредит-трансфер системот - ЕКТС (за четири години)		
	Вкупно:	120,50	
	Севкупно:	**510,50**	